

HOVEDNØGLE til FAMILIER og enkelte slægter af URTER (delvis efter Lange*)

* Mogens B. Lange: »Dansk Flora«, Gyldendal 1962

- a. Blomst 3-tallig. (sj. 4-tallig) Blade lige- eller buestrengede.....Enkimbladede (Nøgle I)
- b. Blomst ikke 3-tallig. Blade sjældent lige- eller buestrengede Tokimbladede (Nøgle II)

Nøgle I (Enkimbladede urter)

1	Land- eller sumpplante. Blade ikke flydende eller neddykkede i vadet.	2
	Vandplante med flydende eller neddykkede blade	20
2	Blosteret uregelmæssigt	Gøgeurtfamilien
	Blosteret regelmæssigt eller manglende	3
3	Bladene nåle- eller skælformede	Asparges
	Bladene flade, sammentrykte eller trinde	4
4	Blosteret tydeligt; ligner bæger eller krone	5
	Uden bloster eller blosteret består af hår	17
5	Alle blosterblade brunlige eller grønne	6
	Alle blosterblade eller kun de indre farvede	10
6	Blomsten 4-tallig	7
	Blomsten 3-tallig	8
7	Kun 1 blomst	Firblad
	Blomsterne i aks (hører til tokimbladede) Se nøgle IV pkt.	Vejbred
8	Blosteret grønt	9
	Blosteret brunligt, hindeagtigt	Sivfamilien
9	Blomsterne i aks	Kalmus
	Blomsterne i klase	Trehagefamilien
10	Alle blosterblade farvede	11
	Ydre blosterblade grønne; de indre farvede	Skebladfamilien
11	3, 4 eller 6 støvdragere	12
	9 støvdragere. Blomsterne i skærm	Brudelys
12	Blosteret undersædigt	13
	Blosteret oversædigt	16
13	1 griffel	14
	3 grifler	Tidløs
14	Bladene sværdformede	Benbræk
	Bladene ikke sværdformede	15
15	Kapsel	Liljefamilien
	Bær	Konvalfamilien
16	6 støvdragere	Narcisfamilien
	3 støvdragere	Irifamilien
17	Mellem blomsterne små blade	18
	Ikke småblade mellem blomsterne	19
18	Stænglen hul, undtagen ved knæene	Græsfamilien
	Stænglen ikke hul, uden knæ	Halvgræsfamilien
19	Blomsterne i aks omgivet af et farvet hylsterblad	Arumfamilien
	Blomsterne i brunt aks uden hylsterblad el. i kugleformet blomsterstand ...	Dunhammerfam.
20	Planten har både stængel og blade	21
	Planten består kun af små blade	Andemad
21	Bladene spredte eller i roset	23
	Bladene i krans	22
22	Spæd plante. Bladene meget smalle	Vandkrans
	Kraftigere plante. Bladene bredere	Vandpest

23	Ferskvandsplante	24
	Saltvands- eller brakvandsplante	Vandaksfamilien
24	Blomsterne i blomsterstande	25
	Blomsterne enkeltvis. Bladene i roset	Frøbidfamilien
25	Blosteret 3-talligt. Blomsterne ikke i aks	Skebladfamilien
	Blosteret 4-talligt. Blomsterne i aks	Vandaks

Nøgle II

1	Tokimbladede URTER uden bloster eller bloster ikke delt i bæger og krone	Nøgle II A
	Tokimbladede URTER med Dobbelt bloster - bloster delt i bæger og krone	2
2	Tokimbladede Frikronede URTER, Kronen fribladet	Nøgle II B
	Tokimbladede Helkronede URTER – dvs. Kronen sambladet	Nøgle II C

Nøgle II A (Tokimbladede **URTER uden bloster** eller **bloster ikke delt i bæger og krone**)

1	Med mælkesaft	Vortemælk
	Uden mælkesaft	2
2	Med brændehår på blade og stængel	Nælde
	Uden brændehår	3
3	Uden tydelige blade; stængel trind	Kveller
	Tydelige blade	4
4	Bladene modsatte eller i krans	5
	Bladene spredte, i hvert fald de øverste	18
5	Land- eller sumpplante	8
	Vandplante	6
6	Bladene i krans	7
	Bladene modsatte	Vandstjerne
7	Bladene helrandede	Hestehale
	Bladene delte	Hornblad
8	Blomsterne enkönnede	9
	Blomsterne tvekønnede	11
9	Bladene håndstrengede	Hampefamilien
	Bladene fjerstrengede	10
10	Blosteret grønt	Bingelurt
	Blosteret rødt eller hvidt	Tvebo Baldrian
11	Bladene i krans	12
	Bladene modsatte	13
12	Mange bladkranse	Krapfamilien
	1 bladkrans	Ranunkelfamilien
13	Blomsterne i blomsterstande	14
	Blomsterne enkeltvis i bladhjørnerne	Sandkryb
14	Bladene helrandede	15
	Bladene delte	17
15	Blosteret grønt	Nellikefamilien
	Blosteret ikke grønt	16
16	Blomsterstanden omgivet af 4 hvide blade	Hønsbær
	Blomsterstanden ikke omgivet af 4 hvide blade	Vårsalat
17	Blosteret gult eller grønt	Stenbrækfamilien
	Blosteret hvidt eller rødligt	Baldrian

18	Bladene med fodflige eller hindeagtig skede, der omslutter stænglen	19
	Bladene uden fodflige eller hindeagtig skede	20
19	Bladene fjerstrengede	Skedeknæfamilien
	Bladene håndstrengede	Løvefod
20	Blomsterne enkønnede	21
	Blomsterne tvekønnede	22
21	Bladene håndstrengede	Hamp
	Bladene fjerstrengede	Salturtfamilien
22	Ikke over 10 støvdragere	23
	Mange (>10) støvdragere	Ranunkelfamilien
23	Bløsteret uden spore	24
	Bløsteret med spore	Jordrøgfamilien
24	Blomsterne i klase	Karse
	Blomsterne ikke i klase	25
25	Blomsterne i skærm eller kurv	26
	Blomsterne ikke i skærm eller kurv	27
26	Blomsterne i skærm	Skærmpantefamilien
	Blomsterne i kurv	Kurvblomstfamilien
27	Bløsteret grønligt eller gulligt	28
	Bløsteret hvidt, rødligt eller blåligt	Skærmpantefamilien
28	Bladene nyreformede	Milturt
	Bladene ikke nyreformede	Salturtfamilien

Nøgle II B (Tokimbladede *Frikronede URTER*, Dobbelt bløster, *Kronen friblad*)

1	Blomster enkønnede	2
	Blomster tvekønnede	3
2	Blade modsatte, fjerstrengede	Pragtstjerne
	Blade spredte, håndstrengede	Multebær
3	Flere frie støvveje	4
	1 støvvej	6
4	Blade ikke tykke og saftige	5
	Blade tykke og saftige	Stenurtfamilien
5	Uden fodflige	Ranunkelfamilien
	Med fodflige	Rosenfamilien
6	Bladene modsatte eller i krans	7
	Bladene, i hvert fald de øverste, spredte eller i roset	20
7	Kronen gul	8
	Kronen ikke gul	10
8	Mange støvdragere	9
	5 - 7 støvdragere	Dusk-Fredløs
9	3 grifler	Perikon
	1 griffel	Soløje
10	Blomsten 2-5 tallig	11
	Blomsten 6-tallig	Kattehale
11	Bladene hele; Helrandede eller takkede	12
	Bladene delte	13
12	Bløsteret 2- eller 4-talligt	14
	Bløsteret 5-talligt	17
13	Bladene i krans. Vandplante	Tusindblad
	Bladene modsatte. Landplante	Storkenæbfamilien

14	Blomsterne i skærm, omgivet af 4 store hvide blade	Hønsbær
	Blomsterne ikke i skærm	15
15	Blosteret oversædigt	Natlysfamilien
	Blosteret undersædigt. Blomster i kvast. Spæd plante.	16
16	Kapslen med 1 rum	Firling
	Kapslen med flere rum	Tusindfrø
17	Kronblade hvide med gul negl, spæd	Vild Hør
	Kronen hvid, rød eller rødviolet	18
18	1 griffel	19
	2-5 grifler	Nellikefamilien
19	Plante opret	Skærmblostmret Vintergrøn
	Plante nedliggende	Grine til middag
20	Blomsterne i dobbeltskærm	Skærmplantefamilien
	Blomster ikke i dobbeltskærm	21
21	Blosteret regelmæssigt	22
	Blosteret uregelmæssigt	42
22	Bloster 2- eller 4- talligt	23
	Bloster 5- eller 6- talligt	28
23	6 eller 8 støvdragere	24
	Mange støvdragere	26
24	2 kronblade med spore	Småhjerte
	Kronbladene uden spore	25
25	6 støvdragere. Blosteret undersædig	Korsblomstfamilien
	8 støvdragere. Blosteret oversædigt	Natlysfamilien
26	2 bægerblade (se på knoppen)	Valmuefamilien
	4 bægerblade	27
27	Vandplante	Nøkkerose
	Landplante	Druemunke
28	Blade 3-koblede	Surkløver
	Blade ikke med 3 småblade	29
29	Mange støvdragere (> 10)	30
	Ikke over 10 støvdragere	33
30	Blade delte	31
	Blade helrandede	32
31	Bladene fjerstrengede	Agermåne
	Bladene håndstrengede	Katostfamilien
32	Kronen rød	Kattehale
	Kronen gul	Gul Åkande
33	Med grønne blade	34
	Uden grønne blade	Snylterod
34	Bægret hindeagtigt	Hindebægerfamilien
	Bægret ikke hindeagtigt	35
35	Bladene med røde kirtelhår	Soldug
	Bladene uden røde kirtelhår	36
36	Bladene med torne	Mandstro
	Bladene uden torne	37
37	1 griffel	38
	2 - 5 grifler	39
38	Griflen med udelt støvfang	Vintergrønfamilien
	Griflen med 2 - 3 støvfang	Klokkefamilien

39	5 grifler	40
	2 eller 4 grifler	41
40	Bladene helrandede	Hør
	Bladene delte	Storkenæbfamilien
41	Blomsterne i tætblomstrede stande	Skærmpantefamilien
	Blomsterne ikke i tætblomstrede stande	Stenbrækfamilien
42	Med ærtekrone	Ærteblomstfamilien
	Uden ærtekrone	43
43	Bladene delte	44
	Bladene helrandede eller takkede	47
44	Ikke over 10 støvdragere	45
	Mange støvdragere (> 10)	Ranunkelfamilien
45	Blomsterne i klase	46
	Blomsterne i skærm	Hejrenæb
46	Kronen med spore	Jordrøgfamilien
	Kronen uden spore	Flipkrave
47	Blomsten med spore	48
	Blomsten uden spore	50
48	1 kronblad med spore	Viol
	1 bægerblad med spore	49
49	Bladene stjernestregede, kredsrunde	Blomsterkarse
	Bladene fjerstregede	Balsamin
50	Krone hvidgul, stærkt fliget; mange støvdragere	Reseda
	Krone ikke hvidgul; 8 støvdragere	51
51	Blosteret oversædigt, næsten regelmæssigt	Gederams
	Blosteret undersædigt, stærkt uregelmæssigt	Mælkeurt

Nøgle II C (Tokimbladede *Helkronede URTER med Dobbelt bloster*, – dvs. *Kronen sambladet*)

1	Uden grønne blade	2
	Med grønne blade	3
2	Stængel opret	Skælrod
	Stængel slyngende	Silke
3	Blomsterne i kurv eller kurvlignende blomsterstand	4
	Blomsterne ikke i kurv eller kurvlignende blomsterstand	10
4	Støvknapperne ikke sammenvoksede	5
	Støvknapperne sammenvoksede	Kurvblomstfamilien
5	Bladene ikke sammensatte	6
	Bladene sammensatte med 3 småblade	Kløver
6	Bladene modsatte eller i krans	7
	Bladene spredte eller i roset	9
7	Bladene modsatte	8
	Bladene i krans	Blåstjerne
8	3 støvdragere	Vårsalat
	4 støvdragere	Kartebollefamilien
9	Bladene i roset	Engelskgræs
	Bladene spredte	Blåmunke
10	Blomsterne enkønnede	11
	Blomsterne tvekønnede	12
11	Han- og hunplanter	Tvebo Baldrian
	1 hanblomst og 2 hunblomster ved siden af hinanden	Strandbo

12	Stænglen slyngende	13
	Stænglen ikke slyngende	14
13	Kronen hvid eller rødlig	Snerle
	Kronen violet	Bittersød Natskygge
14	Kronen regelmæssig	15
	Kronen uregelmæssig	36
15	Bladene ikke sammensat af 3 småblade	16
	Bladene sammensat af 3 småblade	Bukkeblad
16	Mange støvdragere	Katostfamilien
	Ikke over 10 støvdragere	17
17	Bladene modsatte eller i krans	18
	Bladene spredte eller i roset	28
18	Kronen 5-, 6- eller 7-delt	19
	Kronen 4-delt	24
19	Mere end 3 støvdragere	20
	3 støvdragere	Baldrianfamilien
20	5-7 støvdragere	21
	4 støvdragere	Linnæa
21	Støvdragerne sidder midt ud for kronfligene	Kodriverfamilien
	Støvdragerne sidder ud for mellemrummene mellem kronfligene	22
22	Kronen blå eller rød	23
	Kronen hvidgul	Svalerod
23	Planten opret	Ensianfamilien
	Planten nedliggende	Singrøn
24	Bladene modsatte	25
	Bladene i krans	Krapfamilien
25	4 støvdragere	26
	2 støvdragere	27
26	Bladene helrandede	Ensian
	Bladene takkede	Mynte
27	Støvfanget 2-delt. 4 nødder	Sværtevæld
	Støvfanget ikke delt. Kapsel	Ærenpris
28	Bløsteret oversædigt	29
	Bløsteret undersædigt	30
29	På strandenge	Samel
	Ikke på strandenge	Klokkefamilien
30	Alle blade samlet i roset ved jorden eller lige under blomsten	31
	Bladene spredte	34
31	Bægret eller kronen hindeagtig	32
	Hverken bæger eller krone hindeagtig	33
32	Bægret hindeagtig	Hindebæger
	Kronen hindeagtig	Vejbred
33	Blomsterne meget små	Dyndurt
	Blomsterne større	Kodriverfamilien
34	Kronen dybt delt	Maskeblomstfamilien
	Kronen ikke dybt delt	35
35	Frugten deles i 4 nødder	Rubladfamilien
	Frugten en kapsel eller bær	Natskyggefamilien
36	Bladene sammensat af 3 småblade	Kløver
	Bladene ikke sammensat af 3 småblade	37

37	Blosteret oversædigt	38
	Blosteret undersædigt	41
38	Bladene modsatte	39
	Bladene i roset	Lobelia
39	Planten opret	40
	Planten nedliggende	Linnæa
40	4 støvdragere	Kartebollefamilien
	3 støvdragere	Baldrianfamilien
41	Kronen med spore	42
	Kronen uden spore	45
42	Vandplante. Bladene med små blærer	Blærerod
	Landplante	43
43	Bladene i roset	Vibefedt
	Bladene ikke i roset	44
44	Bladene dybt delte	Jordrøgfamilien
	Bladene ikke dybt delte	Maskeblomstfamilien
45	mere end 4 støvdragere	46
	2 eller 4 støvdragere	49
46	Kronen blå eller rød	47
	Kronen ikke blå eller rød	48
47	Kronen næsten regelmæssig	Slangehoved
	Kronen stærkt uregelmæssig	Mælkeurt
48	Blomsterne i langt aks	Kongelys
	Blomsterne ikke i aks	Bulmeurt
49	Frugten deles i 4 nødder	Læbeblomstfamilien
	Frugten en kapsel	Maskeblomstfamilien

o000o